

▶ НАЖИВО

"Це є частиною міфу і пропагандою РФ". У Харкові залишаються стояти погруддя молодогвардійцям

Маргарита Дежкіна

Валерія Ємець

9 лютого 2024, 21:57

У Харкові залишаються стояти погруддя молодогвардійцям

Погруддя молодогвардійців поблизу будинку "Слово" у Харкові, які представники громадської організації "Деколонізація. Україна" вимагали демонтувати влітку 2023 року, залишаються стояти на алеї. 7 лютого 2024 року вісім погрудь розмалювали фарбою.

У Харкові вимагають прибрати погруддя молодогвардійців, лютий 2024 року. Фото: Валерія Ємець/Суспільне Харків

Співзасновник ["Деколонізація.Україна"](#) Вадим Поздняков розповів Суспільне Харків, що звертався до міськради з вимогою демонтувати бюсти і казав, що якщо їх не прибнуть посадовці, то демонтаж проведуть його однодумці

"До міської ради ми зверталися ще до повномасштабного вторгнення і після — разів п'ять, напевно. Відповіді були різними. І до департаменту культури зверталися, але вони тільки починають ці процеси, тому можна чекати ще рік-два. Немає проблеми ввечері з хлопцями прийти познімати їх, і все. Але хочеться, щоб це було цивілізовано. Ми вже вирішили, що це останнє, "китайське" попередження", — каже Вадим Поздняков.

На погруддях молодогвардійцям невідомі залишили написи червоною фарбою, Харків, лютий 2024 року. Фото: Валерія Ємець/Суспільне Харків

За його словами, 116-й ліцей Харкова, біля якого встановлені погруддя молодогвардійцям, теж мав ім'я Молодої Гвардії, але його позбавили цієї назви.

"У нас достатня кількість поетів, письменників, художників, військових — і теперішніх героїв, і УНР. У нас не вшанований фактично ніхто. Будинок "Слово", тут жила сотня гідних вшанування людей, а через дорогу стоять молодогвардійці, які не мали відношення ані до Харкова, ані до цієї школи. Звісно, що про встановлення нових погрудь треба говорити вже після перемоги, але проєкт можна було б зробити вже зараз", — додав Вадим Поздняков.

Вадим Поздняков, співзасновник громадської організації "Деколонізація.Україна". Фото: Валерія Ємець/Суспільне Харків

Позиція Українського інституту нацпам'яті щодо погрудь молодогвардійцям у Харкові

У радянській історіографії "Молоду гвардію" описували як організацію комсомольців-підпільників, яка діяла у Краснодарі (нині Сорокиному — ред.) на Луганщині за часів Другої світової війни. За словами представниці Українського інституту національної пам'яті Марії Тахтаулової, возвеличувати молодогвардійців почали після виходу однойменного роману Олександра Фадєєва. Сама ця організація є міфологізованою.

Погруддя молодогвардійця у червоній фарбі, Харків, лютий 2024 року. Фото: Валерія Ємець/
Суспільне Харків

"Фадєєв згадував про те, що його роман, перш за все, це художній твір. Тобто, вигадка. Достеменно невідомо, чи існувала саме така підпільна молодіжна організація, чим вона займалася. Чи можна це вважати комуністичним підпіллям — залишається питанням. Оскільки це є частиною міфу і є пропагандою російської імперської політики або радянського комуністичного режиму, то Інститут національної пам'яті рекомендує прибрати цю алею молодогвардійців", — пояснює Марія Тахтаулова.

Погруддя молодогвардійцю, Харків, лютий 2024 року. Фото: Валерія Ємець/Суспільне Харків

Погруддя молодогвардійцям не перебувають на балансі області, але мають статус пам'яток місцевого значення, сказав Суспільне Харків заступник директора облдепартаменту культури Олександр Костін. За його словами, щоб позбавити бюсти цього статусу, восени 2023 року облдепартамент направив листа до Міністерства культури.

На якій стадії розгляд листа — у пресслужбі Мінкульту журналістам відповісти не змогли. Суспільне Харків відправило офіційний запит.

Відповідь міськради про погруддя молодогвардійців у Харкові

Чи відмиватимуть погруддя молодогвардійців від фарби, речник Харківської міськради Юрій Сидоренко відповів, що цим має займатися балансоутримувач. За словами директора облдепартаменту культури Костіна, раніше погруддя перебували на балансі 116-го ліцею, а хто за них відповідає нині — він не знає.